

- **Olga Santos. Professora Titular del Departament d'Intel·ligència Artificial de la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED). Directora de la Càtedra ITEAD.**

Els avanços en la tecnologia són molts i variats en relació amb les possibilitats aplicades a la salut. Per exemple, els rellotges intel·ligents que són capaços de detectar els hàbits de somni o l'activitat física. En canvi, malgrat aquests avanços en observar l'ús segons els grups d'edat podem veure que és un ús molt minoritari. Els impediments principals són que es percep per part de la població major una manca de necessitat, desconeixement o la falta d'habilitats.

La falta d'ús fa necessari difondre i estendre-ho entre els grups d'edat més avançats. Per això, aquesta càtedra busca lligar la intel·ligència artificial i l'envelliment saludable. Els pilars de la càtedra són les dades, l'anticipació a les necessitats, la involucració de les persones usuàries, l'enfocament humà-sistema que anteposa les necessitats humanes a la tecnologia, l'exploració i la sostenibilitat.

- **Carlos Sanjuan. Associació "Afectados por la Brecha Digital". Impulsor de la iniciativa "Soy mayor, no idiota" Premio Valenciano siglo XXI i guardonat com "Ciudadano europeo del año" en Brussel·les.**

Les demandes per a l'accessibilitat dels tràmits necessaris no són un problema dels i les majors sinó de tota la ciutadania perquè la bretxa digital és un assumpte que afecta més d'un sector de la població. És paternalisme pensar el contrari. No hi ha problemes "dels majors" i, de fet, l'envelliment és un procés que ens afecta a totes les persones des que naixem.

En una societat en continu canvi en la qual es parla ja de realitat virtual o metavers, la tecnologia té la capacitat de superar-nos i la bretxa digital és un concepte que ha arribat per a quedar-se en posar-se a prova contínuament la nostra capacitat de comprensió i aprenentatge. Per això, és necessari un moviment d'estímul perquè els avanços tecnològics estiguen sempre al servei de les persones i no a l'inrevés. Perquè "no ens portaran, com en les compres en línia, els nostres drets a casa".

En aquest sentit, començant per una campanya de signatures i de denúncia pública s'ha aconseguit portar a l'agenda política la necessitat d'adaptar la digitalització de la banca. Amb la covid es va disparar també la digitalització dels serveis bancaris, unit al tancament de sucursals i un tracte molt precari sense gairebé cites disponibles o espai per a l'aprenentatge i la comprensió. L'obligatorietat d'ús sense atendre les habilitats de la persona usuària provoca exclusió i la impossibilitat d'accedir a pensions, entre altres problemes. La petició unànime és la de facilitar l'ús i l'experiència de les persones usuàries perquè la banca complisca amb les seves funcions de servei públic.

- **José Luis Gómez-Hurtado. President de la Plataforma “Afectados por la Burocracia Digital”**

Més enllà dels problemes amb la digitalització de la banca, les administracions públiques també han de complir amb els criteris d'accessibilitat bàsics perquè la seua digitalització no siga motiu d'exclusió social. La necessitat d'accés als serveis i recursos que les administracions ofereixen per al benestar i inclusió de les persones justifiquen que estiguen especialment atentes i sensibles a les necessitats d'aquells que desconeixen l'ús o no tenen directament accés a Internet. A la falta de competències digitals moltes vegades se suma també la precarietat i pobresa econòmica, que també és un motiu d'exclusió de la vida digital. És un tipus de violència no realitzar cap acció per a aquestes desigualtats.

- **Maria Muñoz Blanco. Directora General per a la Lluita Contra Bretxa Digital.**

La bretxa digital afecta a perfils heterogenis que van més enllà de l'edat i cal sumar la variabilitat de factors com el territori, el nivell educatiu, el nivell socioeconòmic, la discapacitat, la possibilitat d'accés, els diferents usos, les competències adquirides o fins i tot la confiança en l'eina. De fet, un dels majors impediments per a les persones que no tenen un accés és la percepció de possibilitat d'engany en la xarxa. Per a fomentar la confiança en les aplicacions i en el maneig digital, cal fer un esforç a fer més intuïtives les aplicacions i millorar la senzillesa de les eines. Tots els desenvolupaments han de passar pel filtre de les persones usuàries que decidisquen què és el que es necessita de l'eina.

Quant a les accions concretes que la Direcció general de Lluita contra la bretxa digital està prenent s'intenta sempre combinar l'acceleració digital amb l'accessibilitat als recursos. Per exemple, a través d'un telèfon de suport o un altre recurs complementari a la tramitació en línia. L'objectiu és que per a aquests tràmits les persones puguin ser autònomes i no depenguen de tercers.

També hi ha en marxa un Observatori de bretxa digital en el qual participen altres direccions generals al costat d'entitats privades, sindicats i tercer sector. S'ha creat una Càtedra de Bretxa digital generacional, com un espai de col·laboració i diàleg. Hi ha disponible un Bo social de connectivitat que és una ajuda per a finançar Internet en llars vulnerables. Fins i tot en municipis d'interior amb el risc de despoblació, on hi ha urgència per aprendre a utilitzar els serveis de banca en línia s'han començat a llançar tallers pràctics de formació on les persones majors puguin aprendre.